

Ein samd vinnunevnd tók undir við uppskoti frá Johan Dahl at játta pengar til marknaðarføring av undirgrund. Formaðurin í Vinnunevndini, Alfred Olsen lýðir her á undir viðgerð av málinum. Myndatøka Jan Müller

Johan Dahl fegnast um oljupengar til marknaðarføring

Jan Müller

03.05.2014 - 12:02

Oljan.fo

Eitt samt løgting hevur við 3. viðgerð samtykt uppskot frá Johan Dahl, landsstýrismanni um at kunna brúka 1,5 mió. kr., sum annars skuldu verið brúktar til førleikamenning, til marknaðarføringsátøk av tí føroyska landgrunninum ístaðin. Jarðfeingi hevur gjørt eina ætlan um marknaðarføringina, og eftir hesi ætlan blíva hesir pengar brúktir yvir eitt 3 ára skeið. Talan er um pengar, sum oljufelagið ENI lat til førleikamenning, áðrenn felagið tók seg úr aftur Føroyum nøkur ár herfyri.

Tað var ein samd Vinnunevnd hjá lögtinginum, sum legði álit fyri tingið eftir 1. viðgerð. Hon var av teirri áskoðan, at oljuríkidømið í føroysku undirgrundini hevur alstóran fíggjarligan, útbúgvingarligan, mentanarligan og sosialan týdning fyri tað føroyska samfelagið í framtíðini. Tí tók nevndin tekur undir við, at tað nú verður farið at marknaðarføra ta føroysku undirgrundina sum áhugavert olju- og gassøki í størri mun enn higartil, og at landsstýrismaðurin fær loyvi til at brúka pengar, sum upprunaliga vórðu ætlaðir til førleikamenning, til hetta fyri Føroyar sera týðandi arbeiði at marknaðarføra landgrunnin.

Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum sigur við oljuportalín, at hann er fegin um, at eitt samt lögting hevur tikið undir við málinum. Hann sigur, at tað nú verður farið undir eitt miðvíst arbeiði at marknaðarføra undirgrundina.

Hann vísir á, at hetta er neyðugt ikki minst nú, at flestu av arbeiðsskráunum hjá oljufeløgnum, sum hava leitiroyvi, eru við at ganga út.

”Tað er hugaligt, at lögtingið stendur saman um eitt slíkt mál. Tað vísir eisini, at tað er breið semja millum føroyskar politikarar, at vit skulu gera tað vit eru ment fyri at finna oljuna og gassið, sum helst liggur goymt í undirgrundini. At tað verður kannað og borað er fortreytin fyri at kunna kalla okkum oljutjóð”

Johan Dahl sigur víðari, at hann eisini arbeiðir við eini ætlan at kunna oyramerkja pengar á komandi fíggjarlógum til júst marknaðarføring av undirgrundini. Sjálvur metir hann hetta sum eina týðandi íløgu, tí úrslitið av hesum kann gerast, at vit vónandi fara at síggja fleiri oljufeløg gerast part av oljuleitingini. Og tess meira verður borað, tess størri eru móguleikarnir fyri at raka við og harvið kunna fara undir eina heilt nýggja vinnu í Føroyum.

“Tað at vit við góðum dátum og generellum upplýsingum kunnu brúka orku uppá marknaðarføring komandi árinu meti eg vera sera umráðandi fyri framhaldandi áhugan fyri føroyska leitiðkinum sum heild.

Eg vóni eisini, at hendan játtan kann verða medvirkandi til, at vit fáa størri áhuga og vónandi fleiri aktørar at leita eftir kolvetnum á føroyska landgrunninum.

Á oljuráðstevnuni í Runavík herfyri vóru eisini fleiri røddir frammi um, at tørvur er á at brúka orku til at marknaðarføra landgrunnin. Í einum skrivi til Vinnunevndina hjá lögtinginum gjørði Oljuvinnufelagið somuleiðis vart við henda tørv men metti felagið tað vera óheppið at brúka førleikapengar til marknaðarføringina. Heldur átti slík marknaðarføring at verið á sjálvari fíggjarlógini.

Sambært Johan Dahl verður hetta eftir øllum at døma eisini mannagongdin í framtíðini. Sum skilst eru ENI pengarnir eitt eindømi í so máta.

Álitið frá Vinnunevnd

Í álitinum frá samdu Vinnunevndini stendur m.a.:

”Tað hava higartil verið trý útbjóðingarumfør, tað fyrsta í 2000, næsta var í 2004, og tað seinasta var í 2008, og fleiri royndarborðingar hava verið gjørdar í føroysku undirgrundini, uttan at olja ella gass higartil er funnið í rakstrarverdum nøgdum, men hendir hetta vónandi við teimum royndarborðingum, sum vera gjørdar í summar.

Í øllum 3 útbjóðingarumførnum er í fylgiskjali B álagt loyvishavarunum nakrar skyldur til at bera kostnaðin av ástøðiligum og verkligum útbúgvingum innan olju- og gassídnaðin og fyri at menna føroyskan vinnuførleika, og hvussu hesin peningur skuldi nýtast, varð avtalað millum Jarðfeingi og oljufeløgini. Hesin stuðul hevur gagnað bæði einstaklingum og føroyskum myndugleikum.

Men nú meta Jarðfeingi og Vinnumálaráðið, at tíðin er komin at fremja átøk til at marknaðarføra føroysk sjóki meir, enn vit higartil hava gjørt, við luttøkum á oljumessum, framleiða samskiftis-tilfar, hava framløgur fyri fyrítøkum og búning av leitimiðum v.m., og tí ganga broytingar í fyriliggjandi uppskoti út upp á at geva landsstýrismanninum heimild til at nýta pening, sum loyvishavari hevur latið aftur, ella fer at lata aftur, við gildiskomu av hesi lóg til marknaðarføring av leitimiðum kring Føroyar.

Tá oljufelagið ENI gavst við sínum virkseimi í Føroyum í 2011, vóru 1,567 mió. kr. óbrúktar av tí peningi, sum skuldi verið brúktur til førleikamenning, og sum tí blivu fluttar á konto í Gjaldstovuni. Tað eru hesir pengar, sum ætlanin er at brúka til marknaðarføringsátøk av tí føroyska landgrunninum, og hevur Jarðfeingi gjørt eina ætlan um marknaðarføringina, og eftir hesi ætlan blíva hesir pengar brúktir yvir eitt 3 ára skeið.

Nevndin tekur undir við, at tað nú verður farið at marknaðarføra ta føroysku undirgrundina sum áhugavert olju- og gassøki í størri mun enn higartil, og at landsstýrismaðurin fær loyvi til at brúka hesar pengar til hetta fyri Føroyar sera týðandi arbeiði.”